

AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG 3436/2023. (X. 25.) AB VÉGZÉSE

alkotmányjogi panasz visszautasításáról

Az Alkotmánybíróság tanácsa alkotmányjogi panasz tárgyában meghozta a következő

v é g z é s t:

Az Alkotmánybíróság a Veszprémi Törvényszék 12.K.700.599/2023/6. számú ítélete alaptörvény-ellenességének megállapítására és megsemmisítésére irányuló alkotmányjogi panaszt visszautasítja.

I n d o k o l á s

- [1] 1. Az indítványozó jogi képviselője (dr. Deme János ügyvéd) útján terjesztett elő alkotmányjogi panaszt az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLII. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 27. § (1) bekezdése alapján, amelyben – az Országos Idegenrendészeti Főigazgatóság (a továbbiakban: OIF, vagy alperes) Közép-Dunántúli Regionális Igazgatósága 106-6-6486/8/2023-Ké. számú közigazgatási határozatára is kiterjedő hatállyal – kérte a Veszprémi Törvényszék 12.K.700.599/2023/6. számú ítélete alaptörvény-ellenességének megállapítását és megsemmisítését, egyben indítványozta a támadott közigazgatási határozat és bírói döntés végrehajtásának felfüggesztését. Az indítvány szerint a bírói döntés sérti az Alaptörvény R) cikkének (2) bekezdését, T) cikkének (1) bekezdését, a XXIV. cikkének (1) bekezdését, a XXVIII. cikk (1) bekezdését, valamint a 26. cikk (1) bekezdését és a 28. cikkét.
- [2] A támadott bírósági ítélet alapján az alkotmányjogi panasz alapjául szolgáló ügy előzménye a következőképpen foglalható össze.
- [3] 1.1. Az indítványozó 2015 óta élt Magyarországon, folyamatosan rendelkezett tartózkodási engedéllyel, gyermeke 2018-ban született magyar állampolgár élettársától. Az Ajkai Járásbíróság 2021. június 8. napján jogerőre emelkedett ítélete alapján az indítványozó 2023. május 5. napjáig szabadságvesztés büntetését töltötte, amely büntetésből a Szombathelyi Törvényszék 2023. március 1. napján jogerőre emelkedett végzésével feltételes szabadságra bocsátotta azzal, hogy a büntetést a bíróság 2024. május 4. napján tekinti kitöltöttnek és ekként az indítványozó a szabadságvesztés büntetéséből ekkor szabadul.
- [4] Az OIF illetékes szerve időközben az indítványozó 2023. április 30. napjáig érvényes, családi együttélés célú tartózkodási engedélyét a 2021. augusztus 6. napján véglegessé vált határozatával visszavonta.
- [5] Az OIF a 106-6-6486/8/2023-Ké. számú határozatával az indítványozót az Európai Unió tagállamainak területéről az Iraki Köztársaság területére kiutasította, tekintettel arra, hogy a harmadik országbeli állampolgárok beutazásáról és tartózkodásáról szóló 2007. évi II. törvényben (a továbbiakban: Harmtv.) meghatározott feltételeket az indítványozó nem teljesíti [Harmtv. 43. § (2) bekezdés *b*) pont]. Az alperes hatóság rögzítette, hogy az indítványozó önként vállalta Magyarország és az Európai Unió területének elhagyását, melynek legkésőbbi időpontjaként a hatóság 2023. június 3-a 24 órát jelölte meg.
- [6] Az ítéleti indokolásban foglaltak szerint kereseti kérelmében az indítványozó – egyebek mellett – kifogásolta, hogy a külföldre utazásról szóló 1998. évi XII. törvény (a továbbiakban: Utl. tv.) 16. § (1) bekezdés *c*) pontjának *cb*) alpontja szerint az indítványozó nem utazhat külföldre a feltételes szabadság elteltéig, amely tény a hatályos jogszabály alapján vezetett nyilvántartás is rögzíti, ezért az alperesi határozat szerinti kiutasítás teljesítésével az indítványozó azt kockáztatja, hogy úgy tekintik magatartását, mintha megpróbálná kivonni magát a büntető ítélet hatálya alól. Hivatkozott továbbá az indítványozó a keresetében arra is, hogy az alperes az Utl. tv. 16. §-ának (7) bekezdése alapján nem adhatta volna vissza az útlevelet, hanem fel kellett volna függesztenie az eljárását, amely felfüggesztés alatt az indítványozónak lehetősége lett volna tartózkodási engedély kiadását kérni, illetve az alperesi hatóság megfosztotta az indítványozót méltányossági kérelem előterjesztésének lehetőségétől is. Az ítélet szerint sérelmezte keresetében az indítványozó azt is, hogy a szabadságvesztés büntetése alatt az alperes, úgy élettársának, mint neki azt a téves és törvénytől tájékoztatást adta, hogy szabadulásáig nem szükséges tartózkodási engedélyt kérelmeznie, továbbá sérelmezte, hogy a kiutasítást elrendelő határozat elavult, korábbi országinformációs jelentésre hivatkozott, amelyből nem következik, hogy Irak biztonságos származási országnak lenne tekinthető, valamint a döntés elleni jogorvoslatról szóló tájékoztatás sem volt megfelelő.

- [7] 1.2. A Veszprémi Törvényszék támadott ítéletével az indítványozó keresetét elutasította. Ítéletének indokolásában a bíróság kifejtette, hogy a külföldre utazási tilalom nem biztosít az országban tartózkodásra a Harmtv.-ben taxatív felsorolt jogcímet, emiatt a kiutasítás törvényi feltételei fennálltak, továbbá – a Büntető Törvénykönyvről szóló 2012. évi C. törvény (a továbbiakban: Btk.) 40. § (1) és (2) bekezdésének rendelkezéseire figyelemmel – nem osztotta a bíróság azt az indítványozói álláspontot sem, miszerint az ország elhagyása, a külföldre utazási tilalom megszegése a feltételes szabadságra bocsátás megszegésének minősülne.
- [8] A bíróság megállapítása szerint az indítványozóval szemben a kiutasítási tilalom nem állt fenn, a menekültügyi státus nem merült fel, továbbá hivatkozott a bíróság arra, hogy az indítványozó korábbi nyilatkozata szerint a származási országába történő visszatérés esetén hátrányos megkülönböztetés, atrocitás nem érné. A bíróság ítéletének indokolásában megállapította, hogy jelen eljárás keretében az alperes korábbi tájékoztatással kapcsolatos magatartása – mint külön közigazgatási cselekmény – nem volt vizsgálható, az, a keresettel támadott döntés jogszerűségére nem hatott ki, ahogyan az indítványozó keresetének méltányossági hivatkozása is egy más eljárásrendbe tartozik, így jelen határozat jogszerűsége szempontjából az sem volt figyelembe vehető.
- [9] Végül a bíróság megállapította, hogy az alperesi jogorvoslati tájékoztató a határozatban valóban nem felelt meg a Kúria „vonatkozó irányelveinek”, azonban az indítványozót jogsérelem ebben a körben nem érte, a jogorvoslati lehetőségtől nem esett el, az indítványozó jogi képviselője elektronikus úton nyújtotta be a keresetlevelét, a bíróság a keresetet befogadta és azt érdemben elbírálta.
- [10] 2. Az indítványozó az Abtv. 27. §-a szerinti panaszában az Alaptörvény R) cikkének (2) bekezdésére, T) cikkének (1) bekezdésére, a XXIV. cikkének (1) bekezdésére, a XXVIII. cikk (1) bekezdésére, valamint a 26. cikk (1) bekezdésére és a 28. cikkére hivatkozva kérte az OIF 106-6-6486/8/2023-Ké. számú határozata és a Veszprémi Törvényszék 12.K.700.599/2023/6. számú ítélete megsemmisítését, valamint a támadott határozatok végrehajtásának felfüggesztését.
- [11] Az indítványozó az alkotmányjogi panasz indokolásában – visszautalva a keresetlevelére –, hivatkozott arra, hogy az alperesi határozat szerinti kiutasítás teljesítésével az indítványozó azt kockáztatja, hogy úgy tekint magatartását, mintha megpróbálná magát kivonni a büntetőperben meghozott ítélet végrehajtása alól, és ez akár a feltételes szabadság megszüntetéséhez vezethet. Az indítványozó szerint – bár a bíróság ítélete kifejezetten tartalmazza, hogy a Btk. 39. § (2) bekezdése alapján a szabadságvesztést a feltételes szabadság utolsó napjával kell kitöltöttnek tekinteni –, a perbíróság lényegében azzal érvelt, hogy szerinte az indítványozót nem éri különösebb hátrány, ha az Útl. tv. 16. § (1) bekezdés c) pontja cb) alpontja szerinti tilalmat megszegi.
- [12] Az indítványozó szerint a bíróság döntése nyilvánvalóan *contra legem*, hiszen a mindenkire nézve kötelező érvényű törvényi rendelkezést figyelmen kívül hagyja, megsértve ezzel az indítványozó R) cikk (2) bekezdésében és T) cikk (1) bekezdésében foglalt jogait. Ugyanezen okból sértette a bíróság döntése az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdés második fordulata szerinti tisztességes és nyilvános bírósági tárgyaláshoz való jogot, valamint a 26. cikk (1) bekezdését és a 28. cikkét is. Felhívta az indítványozó panaszában az Emberi Jogok Európai Egyezménye 6. cikkét, az Európai Unió Alapjogi Chartája 47. cikkét, valamint hivatkozott a 20/2017. (VII. 18.) AB határozatra is.
- [13] Végül kifejtette az indítványozó azon álláspontját is, miszerint az Útl. tv. többször is hivatkozott rendelkezésének figyelmen kívül hagyása és ezzel az indítványozónak az ország elhagyására való kötelezése – ideértve azt is, hogy álláspontja szerint az OIF az Útlv.tv. 16. § (7) bekezdése alapján az indítványozó útiokmányát sem adhatta volna vissza –, jogszabálysértő volt, és ez független attól, hogy milyen esetleges retorzió éri az indítványozót, ha megszegi a külföldre utazási tilalmat.
- [14] 3. Az Alkotmánybíróságnak az Abtv. 56. § (1)–(3) bekezdéseiben meghatározottak alapján mindenképp az alkotmányjogi panasz befogadhatóságáról szükséges döntenie, ezért az Alkotmánybíróság tanácsban eljárva elsőként azt vizsgálta, hogy az Abtv. 27. § (1) bekezdése szerinti indítvány megfelel-e az alkotmányjogi panasz előterjesztésére vonatkozó, törvényben meghatározott követelményeknek. Az Abtv. 29. §-a a befogadhatóság további feltételeként nevesíti, hogy a panasznak a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenességet, vagy alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdést kell tartalmaznia.
- [15] 3.1. Az indítványozó jogi képviselője a Veszprémi Törvényszék jogerős ítéletét 2023. június 7. napján vette át, az alkotmányjogi panaszt 2023. július 2. napján, az Abtv. 30. § (1) bekezdése szerint megállapított határidőn belül nyújtotta be. Az indítványozó megjelölte az Alkotmánybíróság hatáskörére vonatkozó törvényi rendelkezést, a sérelmezett bírói döntést, az Alaptörvény megsérteni vélt rendelkezéseit, és az Alaptörvényben biztosított jog sérelmének lényegét. Az alkotmányjogi panasz a XXIV. cikk (1) bekezdése és a XXVIII. cikk (1) bekezdése vonat-

kozásában tartalmazza az állított alaptörvény-ellenesség indokolását, valamint kifejezett kérelmet a sérelmezett ítélet és – vele összefüggésben – az OIF közigazgatási határozata megsemmisítésére. Az indítványozó az alkotmányjogi panaszban támadott bírói döntés alapjául szolgáló eljárásban felperes volt, így érintettsége megállapítható, úgyszintén az is, hogy jogorvoslati lehetőségét kimerítette. Ugyanakkor az Alaptörvény R) cikk (2) bekezdése, T) cikkének (1) bekezdése, 26. cikkének (1) bekezdése, valamint a 28. cikke, nem tartalmaz az indítványozó számára Alaptörvényben biztosított jogot, ezért e rendelkezésekre alkotmányjogi panasz nem alapítható.

- [16] 3.2. Az indítványozó alkotmányjogi panaszában arra hivatkozva állította a tisztességes hatósági eljáráshoz és a tisztességes és nyilvános bírósági tárgyaláshoz való alapvető joga sérelmét, hogy a hatóság, és a hatóság határozatát helybenhagyó bíróság törvénysértő döntést hozott akkor, amikor az indítványozó úti okmányát a szabadságvesztés végrehajthatóságának megszűnése előtt visszaadta és az indítványozót kiutasította. Az Alkotmánybíróság ugyanakkor rámutat: az indítványozó alkotmányjogi panasz az indítványozó által állított sérelem vonatkozásában az indítványozónak a bíróság által már elbírált kereseti kérelmében foglaltakat ismétli meg. A bíróság ugyanis vizsgálta az indítványozó által (az alkotmányjogi panasz alapjául is szolgáló) vélt törvénysértést, és az állított ellentmondást ítéletének indokolásában jogértelmezéssel feloldva, döntését részletesen megindokolta, ideértve azt is, hogy a Btk. rendelkezései alapján miért nem megalapozott az indítványozó abbéli félelme, miszerint külföldre utazása miatt őt a szabadságvesztés végrehajtását illetően hátrány érheti. Megjegyzi továbbá az Alkotmánybíróság, hogy az indítványozó által állított, szerinte lehetséges joghátrány sem következett be, erre utalást az alkotmányjogi panasz sem tartalmazott.
- [17] Mindezek okán az Alkotmánybíróság a fentiek alapján azt állapította meg, hogy az indítványozó alkotmányjogi panaszában a bíróság jogértelmezését kifogásolta és kérelme arra irányult, hogy az Alkotmánybíróság a kiutasítást elrendelő határozatot, valamint az azt helybenhagyó ítéletet az indítványozó szerinti jogértelmezéssel, törvényességi indokok alapján semmisítse meg.
- [18] Az Alkotmánybíróság már több ügyben kimondta, hogy a bírói döntés elleni alkotmányjogi panasz nem tekinthető a bírósági szervezeten belül jogorvoslattal (már) nem támadható bírói határozatok által okozott valamennyi – vélt, vagy valós – jogsérelem orvoslása eszközének, ellenkező esetben az Alkotmánybíróság burkoltan negyedfokú bírósággá válna. A jogszabályokat a bíróságok értelmezik, az Alkotmánybíróság csak az értelmezési tartomány alkotmányos kereteit jelölheti ki. Ez a jogkör azonban nem teremthet alapot arra, hogy minden olyan esetben beavatkozzon a bíróságok tevékenységébe, amikor olyan (állítólagos) jogszabálysértő jogalkalmazásra került sor, mely egyéb eszközzel már nem orvosolható [lásd például: 3145/2015. (VII. 24.) AB határozat, Indokolás [55]].
- [19] 4. Az Alkotmánybíróság a fentieket figyelembe véve megállapította, hogy az eljárás tárgyát képező alkotmányjogi panasz nem felel meg az Abtv. 29. §-ában meghatározott feltételnek, mert a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenesség nem volt megállapítható, ahogyan alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdést sem vetett fel, ezért az indítványt az Abtv. 56. § (1)–(3) bekezdései, valamint az Ügyrend 30. § (2) bekezdésének a) és h) pontja alapján visszautasította.
- [20] Tekintettel arra, hogy az Alkotmánybíróság az alkotmányjogi panasz visszautasításáról döntött, a végrehajtás felülgesztése tárgyában intézkednie nem kellett.

Budapest, 2023. október 10.

Dr. Horváth Attila s. k.,
tanácsvezető alkotmánybíró

Dr. Juhász Imre s. k.,
előadó alkotmánybíró

Dr. Juhász Miklós s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Sulyok Tamás s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Varga Réka s. k.,
alkotmánybíró

Alkotmánybírósági ügyszám: IV/1574/2023.

